

MAKRO GÖRÜŞ

Ödemeler Dengesi

Mart 2020

Şakir Turan

turans@tskb.com.tr

TSKB Ekonomik Araştırmalar

Mart'ta cari işlemler açığı hızlı genişledi. 2019 Mart'ta 120 milyon dolar olan cari işlemler açığı 2020 Mart'ta 3,8 milyar dolar artarak 4,9 milyar dolara çıktı. Bu dönemde enerji hariç cari işlemler dengesi 2,9 milyar dolar fazladan 2,7 milyar dolar açığa, altın ve enerji hariç çekirdek denge 3,9 milyar dolar fazladan 1,2 milyar dolar açığa döndü. Böylece Mart itibarıyla 12 aylık toplamalarda genel cari işlemler fazlası bir önceki dönemdeki 6,3 milyar dolardan 1,5 milyar dolara, enerji ve altın hariç cari işlemler fazlası ise 50,7 milyar dolardan 45,6 milyar dolara geriledi.

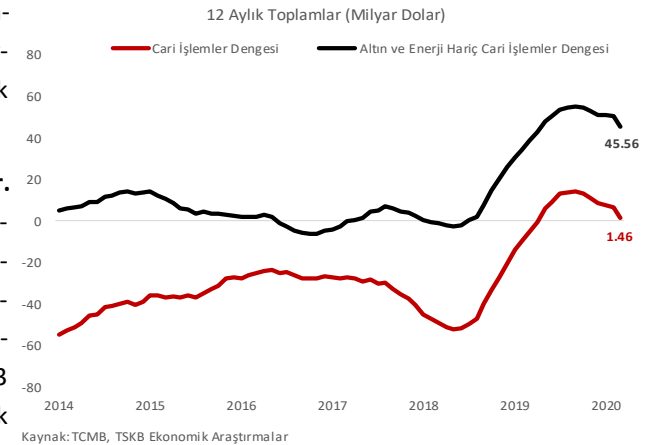
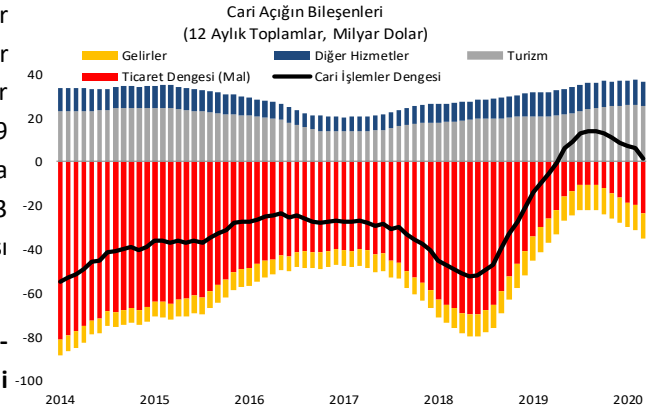
Dış ticaret açığındaki genişlemede ihracatın daha önden ivme kaybetmesi etkili olurken, hizmet dengesinin seyahat ve taşımacılık gibi önemli bileşenlerinde kayda değer düşüşler dikkat çekti. Dış ticaret açığı ihracattaki %19'luk azalışla Mart 2019'daki 739 milyon dolardan 4,3 milyar dolara genişledi. Toplam net hizmet gelirleri Mart'ta yıllık bazda %55,5 azalırken, seyahat gelirlerinde gerileme %50,7 olarak gerçekleşti. Taşımacılık gelirlerinde yıllık bazda azalış ise %29'da kaldı.

Finansman tarafında ise Mart'ta sermaye çıkışlarının sürdüğü görülüyor.

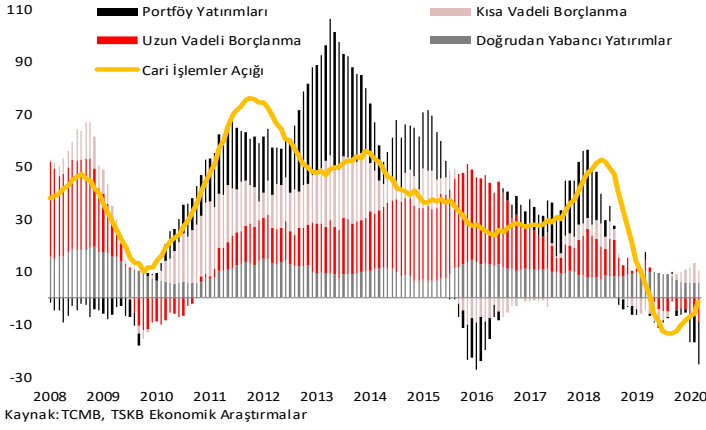
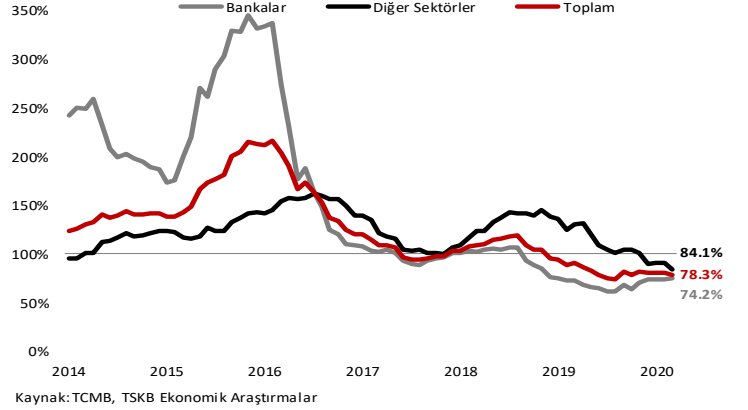
Bu dönemde 796 milyon dolar net doğrudan yabancı yatırım girişi olurken, net portföy yatırımlarında 5,5 milyar dolarlık çıkış kaydedildi. Bu dönemde uzun vadeli dış borçlarda nette 539 milyon dolar ödeme yapılırken, kısa vadelielerde 2,5 milyar dolar nette ödeme gerçekleştirildi. Bankacılık sektörünün Mart ayındaki uzun vadeli dış borç çevirme oranı %77,3 olurken, diğer sektörlerde ve toplamda sırasıyla %93,7 ve %85,6 olarak gerçekleşti. Mart itibarıyla 12 aylık toplamda dış borç çevirme oranları ise bankacılıkta %74,2, diğer sektörlerde %84,1 ve toplamda %78,3 seviyesinde bulunuyor. Bu sonuçlarla, resmi rezervlerde 16,6 milyar dolar azalış gerçekleşirken, net hata-noksan kaleminden yaklaşık 4 milyar dolar çıkış meydana geldi.

Mart verileriyle birlikte, 2019 ilk çeyrekte 416 milyon dolar olan toplam cari işlemler açığı 2020 ilk çeyrekte 7,6 milyar dolara ulaştı. İlk çeyrek genelinde hizmet gelirlerindeki bozulma sınırlı kalsa da dış ticaret açığındaki genişleme bu sonuçlarda etkili oldu. İlk üç ayda dış ticaret açığı 6,8 milyar dolar genişlerken, net hizmet gelirlerinde kayıp sadece 180 milyon dolar oldu. 2019 ilk çeyrekte 8,6 milyar dolar olan enerji dışı fazla 675 milyon dolara geriledi. Altın ve enerji hariç çekirdek cari dengede fazla 10,7 milyar dolardan 5,0 milyar dolara indi.

Mart ayı ödemeler dengesi verileri COVID-19 kaynaklı olumsuz etkilerin görülmeye başlandığına işaret ederken, ikinci çeyrekte bu tablonun bir miktar daha zayıflayabileceğini düşünüyoruz. Önümüzdeki dönemde enerji fiyatlarındaki düşüşün ve iç talepteki ivme kaybının etkileri ile ithalatın gerileyeceğini öngörüyoruz. Ancak, turizmdeki daralmanın derinleşmesinin yanında küresel ticaretteki daralma sadece ihracat tarafında değil, hizmet gelirlerinde de aşağı yönde baskı oluşturabilecek. Bu dinamiklerle 2019'da 8,7 milyar dolar fazla veren cari işlemler hesabının 2020'de 5 milyar dolar civarında sınırlı bir açık verebileceğini öngörüyoruz.

Cari Açığın Finansmanı (Milyar Dolar)

Uzun Vadeli Dış Borç Çevirme Oranları
(12 Aylık Toplamlar)

TSKB

TSKB Danışmanlık Hizmetleri
Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

MECLİSİ MEBUSAN CAD. NO 81 FİNDIKLI İSTANBUL 34427, TÜRKİYE

2020 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.